

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractus theologicus, de iure et iustitia, dominio contractibusque - Cod. Ettenheim-Münster 118

Cartier, Gallus

[S.l.], 1714

Disputatio prima

[urn:nbn:de:bsz:31-111354](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-111354)

vinitaluri à generis sicam oriamur, et à primis adultima Judiciorum Justitia
analorem traoramur, hinc gignuntur, et felicitas eveniat, sic.

Quaestio unica

Origine, Divisione, et Citatione Juris, item Definitione,
Divisione sine, et sub Justitia in genere scilicet specie
na non de Justitia.

Cum in situ arduis questionum copia foris quibusdam pariat, neq;
quod pariter fieri potest pluribus intricare quibusdam, integram disputationem in unam pro-
legomeralen unia questione in plures, in articulos et sectiones, subdivisa deinde
ing, sic infra prolegomera exposita, quoniam sed eluceat, quoniam foris ex ordine in unam
unam et pro faciliore quopiam, intellu ab aliis raro poni oportet, sume in
opportunitate et ceteris.

Articulus unus

Origine, Divisione, et Citatione Juris.

Quoniam Regno Imperante Romanorum Caesaris Flavio Justiniano Ca-
p. de Jure et Just. Juris operam daturam prius nosse oportet, unde nomen
Juris descendat, nec si per deurgum hinc arguatur, illius per se reperitur hinc
Juris tum Canonici tum Civilis curram citat, non ab eo, notabili utilitate
et debet religio auctoribus nec Jure et Justitia illius expensuris origi-
inem, Divisionem, et Citationem, et hinc Juris citandi in eo hinc articulo rationem
consultum habeo per me expertis, quam hinc in ignita in studio animo
parios quoniam proinde, et à mente studens hinc laborum, placuisse et per

Sectionis una

Divisione, et Origine Juris tum Canonici tum Civilis.

Ut faciam Juris prudentiam, seu quomodo Justiniano ad Lexima et de iure
et Justitia rerum divinarum aq; humanarum notitiam, hinc et in unum sicam delictis
illius expendere valeamus, hinc de J. et J. man ab origine Juris oriamur,
necesse est.

x

Est igitur Jus à Justitia appellatum, aq; boni et equi, ut interpretatur in unum
C. de J. et J. bonum aq; equum in generali, hinc adlectione duplex alteru
divinum et humanum, alterum aq; participat, bonitas et in unum et hinc
Deo est hinc aq; participata hinc ab in unum et hinc bonitas Dei, aq; cum hinc per

ista denique in eadem conspectu et etiam in eadem librum Juris Decretalium de
 generatione et genere distinctione et in pluribus capitulis citatis pariter per
 initium capituli et numerum distinctionis adhibere libulo de generatione §. C. de illud
 §. 1. de consuetudine. Et igitur de rebus gratiani et de rebus ista utinam ad
 eam §. 3. de quaestione etiam generis de illud de rebus includat, et utinam in
 conspectu consuetudinum legendi modum de quaestione etiam ad §. 3. de rebus
 citandi modum pro speciali parte respiciat.

9

Superest ut decretalium qualiter nominantur, cuius eisdem adhibere fulgoribus
 explicemus: pro quo sciendum est post auctoritatem scriptam in generalibus obli-
 nere his Canonibus, si quomodo utinam, sed in ea solum, quae sunt de rebus
 scribi rogata, per eandem procedunt, recondita et confirmata sunt. Sciendum quoque
 est iuxta rationem aliorum Canonistarum modo solum decretum a Gratiano privato
 studio collectum est, neque ab ullo Pontifice hactenus quoad solum suam latitudinem
 approbatum fuisse ea re se, ut ea in eo scripta libere non legantur, sicut
 est gelasio singula capitula ad primorum auctoritatem revocari debent, aliquid
 ea solum auctoritatem Juris Canonici obtinere, quae ex sanctorum Pontificum et con-
 cilio generalium decretis congesta sunt, ea etiam auctoritatem Juris Civili-
 s, quae ex Imperatorum legibus et scriptis desumpta dicto decreto inserta sunt, reliqua
 non sunt sententiae Pontificum, quae privatis opinionibus proferri debent, item
 propria Privilegiis vacata, quae disponantur et legum condicione operante labore
 intendunt, minime auctoritatem Juris obtineant. Sed in solimodo solum sunt
 privatorum auctoritatem valore ferunt.

10.

2da pars auctoritatem Juris Canonici obtinere sunt Decretales Gregorii qui
 Avaniculam Petri et uncialis Sicilia pastorium orbientis circa annum 1227.
 Aps deinde ex variis appellationibus et in ipsi Pontum dicit Gregorii antea scriptum
 in ipsi Gregorii a. Haymario Ordinis. Inici modo dicit Gregorii Pontifis
 Capellano et Penitenciaro eisdem in fine auctoritate circa annum 1229. in quibus
 congesta sunt plures resales, unde evenit, quod in decretalium eorum per hunc
 uentur inveniri sic et infra: dicit autem Decretales a deomodo et saluando.
 Et igitur decretalium sunt libri in libulis plures et capitula singula citata eorum
 et per initium et numerum capituli adhibere libuli maam §. C. pastorali officii
 de scriptis C. et de electione et electi poteste, et Capit. 14. de scriptis
 singulorum librorum maam breviter hoc serse explicat.

1. Judex. 2. Judicium. 3. Clerus. 4. sponsalia. 5. Crimen.

Illi Canonici A. plerum per Clementem ab Ap. Deo. Rom. ordinatum in
 Epum in unum congregati octoginta itaq. nec in fine institutiones eisdem juris quae
 Joannis Pauli Zaridolli De usura, divisa in titulos nonaginta sex sunt,
 verum quoniam citari n. quib. rarissime adhibentur, et in his solum auctoritas est,
 in q. tit. sex prioribus q. gradibus, q. hui. leg. imponere rati n. e.

24.

Haec alia Volumina Juris Ecclesiastici seu Canonico operibus in C. Juris in 1. n. g. l.
 enanti Concil. Trid. Bullarium Romanum, variabellas summorum Pontificum
 generis, epistola Cancellaria, q. s. ordinatio quodam officialibus Cancellaria Romana
 et Pontificia praescripta in reg. agendis observando, Cardinalium declarationes,
 item declarationes Sacrae Romanae, quorum librorum auctoritas ad a. mel. s. i. d. i. d. i. m. q.
 qd. Cori. Trid. v. d. d. i. e. v. i. m. Juris Ecclesiastici, Bullarium v. i. d. d. e. l. a. r. i. o. n. u. m.
 in q. tit. a. p. e. r. a. l. i. s. i. n. s. a. a. u. d. e. n. t. i. a. s. i. n. t. i. a. p. o. s. t. e. r. i. o. r. e. s. a. p. o. n. t. i. f. i. c. i. s. a. p. o. s. t. o. l. i. c. i. s.
 e. i. u. s. t. a. r. e. g. u. l. a. C. a. n. o. n. i. c. a. s. d. e. d. e. l. a. r. i. o. n. u. m. r. o. l. e. n. i. n. q. u. i. p. r. i. n. c. i. p. u. m. q. u. i. a. u. t. h. o. r. i. t. a. t. e. r. o. b. o. r. a. n. t.
 n. e. q. s. i. n. t. J. u. r. i. s. e. c. c. l. e. s. i. a. s. i. n. t. i. l. l. a. q. u. i. t. p. o. n. t. i. f. i. c. i. s. s. a. b. i. l. i. t. a. t. e. s. i. n. i. n. t. i. s. t. a. d. d. i. c. t. u. m. q. u. i. d. e. l. a. r. i. o. n. u. m.
 p. e. r. q. u. i. a. u. t. h. o. r. i. t. a. t. e. s. n. e. q. s. d. e. l. a. r. i. o. n. u. m. r. o. l. e. n. i. n. t. i. l. l. i. t. e. s. i. n. t. i. s. t. a. d. d. i. c. t. u. m. q. u. i. d. e. l. a. r. i. o. n. u. m.
 p. r. o. c. e. d. e. r. e. s. a. n. t. a. u. t. h. o. r. i. t. e. i. n. s. p. e. c. i. e. s. a. d. J. u. r. i. s. n. o. v. u. m. q. u. e. r. e. v. a. l. e. a. n. t. a. s. q. u. i. s. t. o. r. e. d. e.
 J. u. r. e. C. a. n. o. n. i. c. o. i. n. s. p. e. c. i. e. s. a. d. d. i. c. t. u. m. i. d. e. m. c. i. l. i. a. n. d. i. d. i. c. t. a. s. u. n. t. o.

secundo 3tia.

Libri Juris Civilis in specie et modo citandi.
 s. i. d. e. n. t. i. s. n. o. 7. De origine Juris Civilis, quomodo lege, jus civile adri.
 micibus, leges sume, Leges Romanorum Imperatorum Trajani Justiniani
 in unum volumen congregavit, qd. est Juris Civilis, q. n. i. q. u. i. s. t. o. r. e. s. a. d. h. u. i. c. C. i. v. i. l. i.
 librorum per deursum. s. i. d. e. n. t. i. s. a. p. o. s. t. i. m. u. m. h. u. i. c. t. r. a. n. s. l. a. t. i. s. d. e. J. u. r. e. e. t. J. u. r. i. s. t. i. l. i. a.
 p. e. r. s. e. c. u. n. d. u. m. s. e. c. i. a. s. d. i. c. t. a. s. h. u. i. c. v. o. l. u. m. e. n. i. s. l. i. b. r. o. r. u. m. e. x. a. m. i. n. a. n. s. i. n. g. u. l. a. a. u. t. h. o. r. i. t. a. t. e.
 s. e. n. t. e. s. e. t. q. u. o. m. o. d. o. c. i. t. a. n. d. i. d. e. b. e. r. i.

25.

Libri Corporis Juris Civilis, alii et auctoritas est, et in leg. job. i. d. e. n. t. i. s. alii
 auctoritas sed asproquasi, in auctoritas Justiniani et alii et alii Justiniani
 de aliorum Principum, in Justinianeo an Juris Justiniani, q. post. s. i. s. c. r. i. p. t. u. r. a.
 et Juris Canonici summa est, in i. m. o. i. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. s. u. e. q. u. e. m. a. d. i. c. t. a. s. a. p. p. e. l. l. a. t. a. s. J. u. s. t. i. n. i. a. n. a. m.
 sacro. b. i. n. g. e. s. t. a. g. n. i. P. a. b. r. i. a. r. c. h. e. s. t. r. i. J. B. e. n. e. d. i. c. t. i. C. o. l. o. n. i. e. n. s. i. s. E. l. e. m. e. n. t. a.
 J. u. r. i. s. e. o. q. d. i. n. i. s. s. o. l. e. q. u. i. v. a. r. i. p. r. u. d. e. n. t. i. e. i. m. a. d. o. m. p. r. i. c. i. s. q. u. i. J. u. r. i. s. e. l. e. m. e. n. t. a. i. n.
 J. u. r. i. s. l. i. b. r. o. r. u. m. d. i. v. i. d. u. n. t. p. r. i. n. c. i. p. i. o. s. i. n. l. i. b. l. o. s. n. o. n. a. g. i. n. t. a. n. o. n. g. m. d. i. v. i. s. o. s. i. l. l. o. r. u. m.
 i. n. s. e. c. i. d. e. n. t. i. s. e. i. u. s. d. i. v. i. s. i. u. m. t. n. u. m. e. r. u. m. s. e. c. i. d. e. n. t. i. s. l. i. b. l. o. d. e. q. u. a. t. r. a. b. a. t. u. r.

nō vō compendia illa Nouellarum, q̄ ab Arnulpho Jurisconsulto Malo iudici
 inserta, et hodie per Authentica, vtiliter solent, hanc e compendia per se vni Juris
 nō obtinent, sed eberg solum, q̄m̄ cum ipsi nouellis e q̄s̄ de ḡn̄ali concordant
 et notas ḡl̄tie in Jurisprudētia ḡnd̄ntali. Atq̄ alibi Justiniones,
 vni legis d̄l̄tēn̄, s̄t̄ b̄n̄t̄ali p̄ncipis Justinī, adula Trōcāim, q̄ cum vni
 sp̄ōit̄ḡ parūm conueniōm, atq̄q̄ rarissime citantur, sp̄cialē citandi
 m̄thodum n̄ h̄nt.

19. Libri n̄ Justinionesi in O Juris Civilis inserti, et Authentici s̄t̄ vno libri vno
 s̄nd̄m̄, s̄t̄ seu volumē de ḡn̄ali ex ḡn̄alibus longobardorum, ḡl̄t̄ibus
 Lotarii aliorūq̄ Imperatorum Coagmentatūm, q̄ legis vni d̄l̄tēn̄, s̄m̄ ēḡ v̄t̄
 libror̄ excepto l. 2. tit. 29. citant̄ libri f̄d̄ales p̄ numerum tituli et libri
 Cāro n̄m̄culo s̄t̄ f. et initio s̄t̄ l. s̄m̄ ēḡ numero v. 19. vno f. 4. s̄t̄
 l. 8. vto. libri f̄d̄alib̄ḡ auct̄m̄ vno auct̄a bulla r̄do Capitūlō Capara
 3to. r̄ox profana, q̄to par̄ religioſa, s̄to ordināo Camera, 6to ordināo iudici
 aulici, vno Carolina Namēſi, quorū eam ordināo citat̄ s̄t̄ p̄ cetera
 initialib̄ n̄m̄culos v. g. f. 6. id e auct̄a bulla. C. N. id e Carolina Namēſi
 et s̄c̄ de aliis aliis s̄c̄ libri ōḡ iura p̄bliora Civilis partem obtinent, auct̄m̄
 legis, et notas h̄n̄ n̄ nisi rarissime citant̄.

20. Libri J. Civilis qui apographi s̄t̄ et vni legis n̄ s̄nt̄, alii s̄t̄ in O ḡn̄ali
 v̄t̄ n̄: in O J. Civ. ḡl̄nt̄ s̄t̄ in reuolūōib̄ḡ editionib̄ḡ nouella s̄on̄ ḡl̄t̄
 hōn̄s̄ Tiberii et Justinī nec n̄ n̄xellio ḡl̄t̄ibus Imperatorum ex b̄ordinariis
 s̄nd̄m̄ Capita leges v̄t̄ in Tabularum, v̄t̄ in O v̄l̄piani et ins̄t̄m̄ s̄m̄.
 cetera O Juris am ē Codex Theodosianus et alii q̄d̄m̄ q̄s̄, s̄m̄ legis v̄t̄ n̄ s̄nt̄,
 nec ē cur̄ d̄nt̄q̄ inh̄reant̄: atq̄ h̄c̄ de J. Civ. et s̄c̄ n̄ n̄ s̄nt̄, atq̄ ēnt̄ h̄nt̄
 s̄m̄ ut in citand̄ legis difficultati raro ēnt̄, s̄m̄ v̄t̄ in lege b̄t̄ōm̄ s̄nt̄ h̄nt̄
 v̄t̄ s̄m̄ Juris haberi n̄nt̄, et s̄t̄ forte in auct̄m̄ s̄m̄ s̄c̄ h̄nt̄ obuiarōm̄, q̄
 citand̄ s̄nt̄, s̄c̄ s̄m̄ ē ut libror̄ apographos ab auct̄m̄ s̄m̄ d̄nt̄ v̄t̄
 extra notas ēnt̄ alii v̄t̄ Juris n̄ obtinent, nisi in q̄m̄ cum h̄s̄ concordant̄: h̄c̄
 n̄ḡ s̄c̄ pl̄rimūm̄ s̄c̄ de v̄t̄ōḡ Juris d̄nt̄ s̄nt̄.

Art. 2us

Definitio, Divisione, Fine obli et p̄b̄to Justitia in
 genere et specie, nec non de Injustitia.
 Juri s̄c̄m̄ cum s̄p̄iēte d̄nt̄ ad conuēnd̄ nobis ad eere p̄p̄ōn̄t̄, ut ḡn̄t̄
 nobis de bonis et s̄c̄ allocutio cogitōy et s̄c̄ v̄t̄ n̄ p̄p̄ōn̄t̄ ḡn̄t̄

23. *Ad* *Primum* eum s. Tho. 22. q. 80. ar. unico *Iustitiam* aliam dicit perfectam et subie-
 ctivam, aliam imperfectam et potestativam: *Iustitia* perfecta est perfecta illa e q
 alterius *deus* fundat in iure legali personarum, et debito legali alterius potens equalitatem
 libera et legalis et perfecte proportionalis: an ius legale qd le ius actuum dicitur, ius
 una facultas in lege fundatum et a iuris peritiis *deus* libera et legalis facultas disponendi
 disponendi de
 et sua. De re aliqua hinc sua. *Pariter* debitum legale e qd fundat in obligate iuris
 debitorum alterius adimplendi in lege fundati: sciendum namq e duplex dari debitorum
 legum dicitur morale unum, seu qd fundat in honestate singularum virtutum, ita cultu dicitur
 obligatorem a creatura deo exhibito e debitum morale religionis, alterum legale seu qd
 obligatorem a creatura deo exhibito e debitum morale religionis, alterum legale seu qd
 fundat in obligate adimplendi iuris alterius, qd ius in lege fundatum e, abis
 hoc debitum ut *Iustitia* legalis perfecta sit, sed in obligatione iuris actuum
 seu legalis alterius hinc equalitatem perfecte proportionalis: talis *Iustitia*
 est *Iustitia* comulativa potestatis equalitatem univocam iuram et rem distributiva
 originis equalitatem geometricam in ius civium et debitum rei publice bono com-
 munitatis iuste distribuendi, quoad *Iustitia* legalis in ius communitatis in
 necessitate, et debitum civium proprio, neglecto comodo sui bonis communitati
 suaverendi. *Iustitia* potestativa et imperfecta e, qd existit in equalitate solum
 morali intentionali et imperfecta, quatenus creatura creatori, religio deo
 pietas filiorum parentibus exhibet, in qd et datum qd debitorum eum iure
 perfecta *Iustitia* stare requirit.

24. *Tercia* namq ad perfectam *Iustitiam* requirunt, in quorum singulorum *deus* iura
 communem *Iustitia* atqz ipsam *Iustitia* *optima* q e perfecta distributio univocis, suum
 perfecta *Iustitia* hinc n pt. *immo* e debitum legale seu fundatum in obli-
 gatione adimplendi iuris alterius in lege fundati. *Idem* e equalitas legaliter
 proportionalis. *et* *idem* e alteritas n solum personarum, sed e horum:
 Sed namq conditiones ad perfectam *Iustitiam* *optima* ff, qd *optima* requiritur ad
 hoc, ut *deus* *optima* et perfecta soltas ius suum cuius distribuendi, atque ad hoc tria
 procedunt *optima* requiritur ff: qd a m offendit imo requiritur *deus* legale
 cum e a iure *deus* *optima*, debitum ad adimplendam *Iustitiam* perfectam *deus*
 ee in iure fundatum et seu legale insuper debitum *optima* hinc e dicit qd *deus*
 minet et *deus* *optima* ab oi alia virtute, atque hoc n *deus* *deus* morale
 hoc e comere e oi *deus* virtuosus, neqz propter debitum morale qd legale seu
 fundatum in lege: qd e debitum *optima* e *deus* legale. *Idem* requiritur
 equalitas proportionalis, suum e alteri reddere e reddere im, qm hinc e
 debitum et hinc ius originis: qd cum *optima* *optima* sit, suum cuius reddere e
optima requiritur *optima* e equalitas legaliter proportionalis. *3°* *deus* *deus*
 requiritur, propter alteritatem personarum, qd nemo ambigit *deus* qd *deus* sit
 ius ad alterum, e alteritas *deus*, ius e radix debiti legalis, et proinde in =

Creditor et debitor per variis actibus, ad quos neuter de se per se alterius, sed
 sui quilibet, quod est persona juris alterius, aut obliet, si per lucra, sed illi
 cuius juris est, ab eo nec perfectum alteri officio prestare potest, ut patet in Balre et
 filio suo et seruo, marito et uxore, in quibus est per alterius personarum,
 iustitia hinc perfectum dari ob defectum alterius juris, et per se, perfectionem
 juris, qua patet et filii qua datus filii et seruis, uxori et mariti, una legalis
 persona spectantur.

Quibus officia proprie datus distributione tripartita ino qm in conuolutione, et do
 in distributivam et ino in legalem seu generalem: Iohannes namq, officia
 proprie datus speciei ponit, ut modis potest poni equalitate ino, per actum
 unius et debitorum legalis alterius, atque hoc tribus praecipue modis quingit. qd
 est triplex praecipue est speciei officia proprie datus, in q sola ambigunt, et ostendit
 de his fundans obligationem et debitorum legalis est et partibus alienis, communitatis
 ad alteram partem et quasi partem generalis, seu ut claris dicam ino, equaliter ad
 equaliter, et est primum, quod ad suos subditos et civis, et denique est ci-
 vium ad quoslibet et inuicem, ut scilicet generalis proportionaliter ad merita
 civium merita sua et bona genera distribuat, neq, aliud ino actum, aut debitorum
 legalis dabile videtur, qd non ad unum ex his tribus reduci potest: hoc igit, notato
 in prius posita, si placet hoc modis potest poni equalitas ino, in actum unius
 debitorum legalis alterius, qd triplex est, ino, et debitorum legalis speciei, cum
 dari potest, atque triplex ino, ino, et debitorum legalis dari, et hoc notato, qd
 quo hoc officium triplex hinc officia ino, et debitorum legalis notitia notetur, singulari
 definitione adiungo.

25

Definitio qd officia conuolutiva conceptu generico officia applicato speciei qd sit
 constans et perpetua voluntas in parte et quasi parte generalis alteri parti tribuendi
 ino, seu tenendo actum ino rem ino, id est ino, datur obliet, et igit, officia
 conuolutiva ino, et quasi equaliter, potens actum, plenam, et arbitrariam
 ino, unius debitorum et ino, rationem alterius, explicat officia legalis, fundata ino,
 alio principio et rei iustitia ino, bona et actus civium, profferunt boni generis, et debitorum
 ipsorum civium ino, ino, et communitatis, correspondente, singuli namq, eius
 proprio et comodo neglecto, suuere tenent, ex officia ad generandum bonum genus
 et ino, qm membra corporis naturalis ad generandum corpus, et solus se legem, aut
 qd sit constans et perpetua voluntas communitatis et praeiudicabitur ino, suum con-
 endo actum, proportionalem ino, directionem actum, variarum virtum, et distributionem
 boni communi, ino, praeiudicabitur officia legalis, est ino, geometricam, ino, originem boni
 communi, ino, ino, ino, boni communi, et actiones, et bona civium, seu, deinde-

26

in quacumque virtute eiusmodi adesse nulla refert. Ista denique distributio
 consistens in aequale proportionali in ius distributum seu dignitate et merita
 civium in dote ad res distribuendas, et in debitum quodlibet seu magistratum
 ad bona et merita iuxta illam proportionem meritorum distribuenda desini hoc
 constat et perpetua voluntas in magistratu et quodlibet communitati distribuendi
 ius, sum pondero equalem in merita partium et res distribuendas. Secundum
 namque quod non minus civibus ius competit in bona quae recte distribuenda magis
 rati, quam magistratui competit pro servare boni quibus ius in bona civium.
 Triplex tamen istam ditioni membro apponi potest, primum ista scilicet vindictiva
 quae deservit et quae per perpetua voluntas ista multitudine pondero equalem in debitum
 delinquentibus et ius actuum superiorum pariter, atque tamen nulla virtus per se ad iudicium
 inclinatur, atque eiusmodi vindictiva ista in iure alio principio sufficienti gloria
 fit, cui specialiter ista species attribueret ratio non est.

Secundum 2da.

De et qualis virtus sit iustitia

27.

Primo iuxta duplicem creaturam rationali ad hanc partem intellectum scilicet et voluntatem
 duplicem quae in genere dicitur habitum virtutis intellectuales et morales, cum in iure debitum
 habitus spectentur ab actibus, et aliis ab obiectis pro diversitate obiectum diversis quibus
 dicitur habitus necesse est et virtutes ubi ipse potest per obiecta diversificationem: est autem virtus
 intellectualis quae pro fine tenet verum, et tenet opus est intellectualis, tales virtutes sunt iuxta dicta
 in logica logica et contra sua speculative: virtus moralis autem ista est quae pro fine tenet
 obiectum per se bonum, et tenet ad obiectum virtutis. cum igitur ista virtus sit iustitia
 sit credere cuius sum, sum autem cuius credere bonum sit, ista virtus est iustitia
 moralis generi dicitur non in intellectu.

28.

Ad idem habitum virtutis moralis dividitur in Cardinales et simplices morales
 virtutes Cardinales illa sunt quae sunt quatuor scilicet Cardines et scilicet omnia virtutum
 quae quasi praecepta transeunt in obiecta transeunt in virtutes scilicet illa sunt quibus pro
 obiecto tenentur et ipse sunt sub ratione perfectionis in reata, et quomodo ab Aristotele dicitur
 duplex assignatur dicitur dicitur fides spes caritas haec sunt maiores bonum est caritas
 sub virtute dicitur istam non generi palam est, finis est ad obiectum non sunt, sed ad obiectum
 ponenda in debitum et ipsa aliter, seu credere cuius sum, ut scilicet sectione dicitur.
 Virtutes tamen simplices morales sunt quae nec Cardines esse bonum virtutum sunt nec pro obiecto
 immediate tenentur, sed motum quodam specialiter creatum uti videtur in reliquis virtutibus
 non ista notabilis sit.

29.

Afferuntur ista proprie dicta et perfecta est vera virtus moralis Cardinalis quae dicitur
 pro specie ab omni alia virtute. ita quidem dicitur.
 Quod afferuntur ista ratio ex Aristotele 2. Ethic. c. 2. Virtus est habitus aliquid per rationem
 rationem et iustitiam. habitus virtuosus est qui facit bonum habitum et quibus bonum creditur.

aliqui istud e' habitus elicivus sicut veritas rationem bonum faciem subiectum et opus subiecti esse
 dicitur: qd e' in actu reddere cuius suum e' sicut qd forme recte ratio et ratio
 intellectuali: aliquid sicut istud e' reddere cuius suum, qd sicut istud e' sicut qd forme
 recte ratio, sicut et istud istud e' habitus elicivus sicut veritas rationem, ad hoc et virtus istud
 reddere sicut de intellectu istud, aut illud istud qd more, e' facere bonum habitum
 et opus eius bonum reddere, aliquid istud reddere sicut de intellectu istud, aut illud
 in istud istud qd general, istud namq; per hoc, qd eius sicut sicut reddere cuius suum,
 n' solum quib; in actum alterius bonum per debili redditionem reparare, sicut illud
 qd servare illud: qd e' istud sicut bonum habitum, et opus eius bonum reddere, et
 sane si nemo dubitat actum qd forme recte ratio et regulis morum e' actum sicut virtus
 opum, neq; sapienter quis sicut, qui ambigit, reddere cuius suum actum e' qd forme
 recte ratio et regulis morum, nemo e' qd convertere potest ratio et compass, istud veron
 e' virtutem.

30.

Haec asserit pars ex ipso integro capitulo virtutis moralis suaderi, moralis namq; virtus
 e' habitus sicut virtus subiectivus in virtute pro fine et obiecto boni notitiam sicut
 natale ex actu id e' aliud qm Deum sub ratione perfectionis increatae aut sub ratione
 dei, quemadmodum virtus istud Deum respiciunt, aliquid istud e' sicut sicut sicut, istud
 e' in virtute subiectar, unde et de istud qd forme recte ratio et regulis morum, sicut
 n' sicut istud Deum sub ratione dei, obiectum e' istud et sicut e' reddere cuius suum, reddere
 aut suum cuius, n' e' ipse sicut, sicut aut tunc virtus creata relata ad Deum sicut in unum
 sicut et bonum: qd istud e' virtus moralis, et qm Cardinalis virtus namq; Cardinalis
 illa dicitur, ex qd sicut sicut sicut sicut sicut alia virtus n' cardinalis, atq; in ratione
 e' qd alia virtus pure moralis, ex istud reorare et ex mole sicut in virtute, reddere
 cuius suum et ex eo solum qd ob virtutem conaturalis sicut debetum natale, unde qd fundit
 in ratione singularium virtutum: unde sicut sicut in ore sapientis, profusa vox
 diligite istud qui iudicialiter sicut sapienter, v. s. notis quasi in sicut, inam sicut
 qd sicut in omni virtute sicut omni sicut, sollicitudinem et sicut bene sentire de
 istud, et istud diligere in virtute Cardinali, atq; id e' sicut sicut sicut sicut
 e' Cardinalis aliquid sicut sicut sicut sicut Cardinalibus, qd e' sicut sicut
 inquit, sicut sicut e' et sicut sicut, id e' sicut sicut, docet et istud et virtutem, id
 e' sicut sicut, qd sicut sicut e' in istud sicut. sicut sicut in ore sapientis dicitur
 istud virtus Cardinalis, atq; istud de istud asserit sicut istud.

31.

Ista pars qd istud virtus sicut specialis et gradus ab obiecto alia virtute sicut sicut istud
 virtus e' specialis et gradus ab obiecto alia, i' speciale sicut sicut, obiectum et natura sicut
 atq; virtus istud ad alia virtutes sicut sicut sicut: qd e' virtus specialis et gradus
 ab alia virtute. in virtute quilibet recepta, sicut e' istud sicut sicut, sicut
 tale et sicut et obiecto specialis istud et multo magis dicitur sicut sicut sicut
 cuius obiecto sicut bonum e' quale e' sicut sicut sicut et integra causa

natum vō quale ē. Officiū ex quolibet dicitur se tenente ex pte obli. scilicet:
 in aū scilicet segete. Obli. qm̄ ad diversi talem obli. qm̄ vō ad rationē mediū,
 illa sū ostendit. mediū Officiū ē mediū rei et mediū aliarum virtutum,
 ē mediū in rōis, aliquid mediū rei ē diversum a mediū rōis q̄. in Obli.
 mediū Officiū ē equalitatis rei et debiti realit cum iure alterius in lege fundata
 et mediū aliarum virtutum et intentionalis regularum morum et reū rōis
 hū norma aōis liberarum applicatio in sic p̄tō. q̄ ē mediū Officiū ē mediū
 rei, mediū aliarum virtutum, mediū rōis in.

32.

Ne aū qd̄ mediū hoc intelligat in illa difficile evēiat tibi. Nō. sē virtutem
 moralem dūi q̄sistore in mediū, eodē serper circa id, qd̄ in excipim̄ et dēsum
 hū in duo extrema mediū, unde forsan dicitur illud suū sūp̄similitudinem
 virtutis q̄sistit in mediū quasi sūp̄ dicitur mediū qd̄ ē in excipim̄ et dēsum virtutis
 ē autē, unde alterum p̄tūlat ad aliq̄m mediū servare sicut idē virtutis. rem
 in exemplo dicitur liberalitatis virtutis moralis ē, et q̄sistit in mediū in avaritiam
 hū dēsum et prodigiositatem seu excipim̄. duplex huiusmodi a dōcty dicitur
 mediū, mediū rōis aliud aliud mediū rei. mediū rōis ē, qd̄ circumstans
 universam bene expensis, et in dē ad operantem comparatū reū rōis prudenter
 iudicat ē mediū in excipim̄ et dēsum. mediū rei ē contrariū, qd̄ archip̄ per
 comparationem rei exterioris debiti sū. unū ad aliq̄m aliam personam et rei ad
 rōm, unde videt mediū rei sū involuore eodē et arithmetica et sū. ad sū. p̄tū
 ad mētem et geometriam et proportionalem ad mētem sū. Significatōem personā
 ad dēsum officii, item eodē oneris et distributionis ad sūm. Crūis ad p̄tū
 alij hū rōis intellectū p̄tū facile concludere ē, qd̄ Officiū, cuius sūp̄ ē reddere
 cuius suū mediū exigat rei, alia vō virtutis sūp̄ q̄sistit in q̄sistit aliq̄m
 regulis morum seu in eo, qd̄ dicitur rōis q̄sistit reū rōis agendum iudicat
 aut cōtōrdum, in mediū rōis in q̄sistit, proinde mediū virtutis Officiū diversū
 sū a mediū aliarum virtutum moralium. ex dicitur

33.

Infero Officiū a nobis gemina hoc scilicet explicationem sū virtutem ad alterum
 et dicitur. Thom. 2. 2. q. 58. ar. 2. et post ex hoc, qd̄ nemo proprie suū sū
 debitor sed alteri q̄sistit sū et nemo suū creditur sed alteri, suadet ē ex reij
 2. p̄tū in dō ubi dicitur sū sciendi et q̄sistit nō sū iniuria neq̄ dōlū ē dō,
 iniuria oppositum Officiū et vicissim, alij ubi subiacenti sū, ubi alij Officiū
 subiacenti, proinde sū nemo sū iniuriam aut dōlū sūverit, neq̄ alij
 sū sūverit. Officiū proprie talem: proinde idē sū p̄tū sū. d. loco
 cit. sū dicitur dicitur, qd̄ sū supra dicitur ē, cum nō Officiū dicitur in p̄tū
 ideo et sua rōis Officiū sū qd̄ sū ad alterum, nō ē et sū equalitatis sed alteri sū.

Audiri ad hanc in passionem perorantem Solorem sequentem 22. q. 8. ar. 2. ad 2. hunc
 hunc. ad 2. hunc dicendum quod ista dei est ab eterno in volente et proposito
 eternum, et in hoc proprie ista existit, quia in actu non fit ab eterno, quia nil
 est deo coeternum hoc. Et ex quo patet, quod ista dei in bono ab eterno fit
 in actu eterno dei bonitas, et naturalis sua bonitas eternum propositum et
 volente habebat retinere eius, sicut in actu quasi ab eterno ista proprie
 talis esse datus suscipit retinere volente sua coeterno.
 Ad 2. hunc idem sermo responderi quod ad inuicem scilicet Augustinus loquitur de ista
 metaphoricè sumpta seu de gratia qua appetitui sensitiuo dominari solet,
 et ceteris morale carnis imperium, et hoc substat in presentiam dei
 diuini istum si virtutem esse ad alterum, et de ista metaphoricè gratia chari-
 tate aut collectione virtutum, sed de perfecta ista si quod virtus Cardinalis
 ab aliis virtutibus habilibus gratia distat, unde non obstat, quod gratia seu ista
 in metaphoricè dicatur quod ad proprium substat, perfecta in ista si in ad
 alterum, cum ubi in illo dixeram non proprie et legaliter suus fit aut
 creator aut debitor.

Secundo de

Octo Virtus Cardinalis Iustitia.
 Quam ad priorem sectionem innotuit Cardinalis istum virtutem esse ad alterum
 virtutem ad alterum per doctores communiter triplex obsequi obtemperantia
 quod triplex obtemperantia est, facile in aperto est. In in hoc obtemperantia
 maale, sociale alterum et alterum obtemperantia Cui. Obtemperantia maale si de illa
 in tractatu prolegomeno est illa ipsa maale et quasi maale, de qua habet aliquis
 tractat, seu circa quod ut rectificabile terminari aut inuicem hunc seu Cuius
 Obtemperantia socialis, res obtemperantia maale fit loquitur. Obtemperantia sociale aliud est
 principale terminatum et quod aliud motuum et quo illud est, quod si ab aliquo
 attendit, ut oia alia ad ipsum referantur hunc principale in sententiam, qua ratione
 in tractatu prolegomeno. Deo dicitur est obtemperantia sociale quod S. Thoma, quod in Paul. 2. d.
 vna parte quod dicitur in C. oia tractantur in doctrina sebrae dei, et quod si ipse
 deo et quod hunc ordinem ad deum. et in prologo sententiarum ar. 2. ad inuicem
 quod dicitur quod deo si est suum nisi suum regali in sententiam, et hoc eius gratia est in
 sua gratia. Obtemperantia sociale quod est motuum et ipsa quo motuum est in sua
 proxi ad aut in inuicem relationem ad obtemperantia sociale quod obtemperantia cui denique quod est personale
 est, et illa persona, et illud substat, cui inuicem virtutis aut obtemperantia in virtute charitatis

38

39.

erga proximum persona gratiam quam ipse deum diligens et bene volens de obli-
 cuit Charitate, quod ubi proprie proprie privilegium nra de dno iustitia ex toto
 proprialem.

Non sicut de nos iuris in ditione ista per hoc ubi in sum eius, tribuendi
 proprie in illar? sicut e legibus multitudine, tunc etiam accipi pot pro ipsa
 Jurisprudencia tunc pro arte iusti doctrine, et quemadmodum a iuris consilio deservit
 art. equi et boni. de legibus sicut sicut pro lege ipsa, qd e regula iusti et sub
 hac allocatione de iure uno art. huius questionis actum e, sicut namq. sic sumam
 dicitur in ditione humana scriptum a scriptum Canonium civile de gregorius
 citato art. lucubrate dicitur. Sic aut accipit pro loco quo in d. ista
 administrat, quo sensu sumit illud in sicut vocat in iure comparatione sicut ambalano
 ista nos iuris quod dicitur sicut in illar. tunc namq. frequenter dicitur sicut dicitur
 quomodo d. illud legi interpretari extra sicut sicut in d. dicitur n. racher. sicut et
 quasi iustitiam sicut sicut pro o. e. qd rati qd sicut qui operat unde sicut sicut
 latere e iure et iuste hoc sicut id e merito velle et sicut sicut, rati rati hoc
 sicut. Sic et magis proprie ad nra proportionem in accipit pro sicut a quo
 in debetur huiusmodi in debetur alteri. sicut namq. sicut sicut pro sicut
 in aliquare libere disponendi, d. sic sicut dicitur libera et legitima sicut
 ponendi de re aliqua d. sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
 iuris seu iusti et equi, ac sicut illi quem respicit iustitia ex parte proximi
 ut proprie illum velis alteri cuius tribuere in sum, id e equum et sicut sicut
 rationem debiti, ac proin illa sua in ditione ista eius tribuendi in sum idem
 sonans, ac cuius tribuendi dicitur in rationem debiti fundari in iure actus eius
 modi, seu tribuendi d. sicut sicut.

40.

in ista aequatione sicut sicut e proposito nro insonat, alij idem sicut qd sicut
 equale e iuxta sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
 legitimum d. equalitas illa debiti qd a sicut sicut sicut sicut sicut sicut sicut
 Principi sicut sicut sicut e ista legalis: in equum d. in equalitate debiti
 ad in in parte e quasi parte comunitatis, debiti sicut sicut sicut sicut sicut
 alteri civi sicut e apte pte rei publica in sese quas equari in co, qd e
 in lege sicut alij hoc modo sicut sicut pro diversitate cogit sicut e sicut sicut
 comunitatis si nimirum equalitas sicut arithmetica, et distributiva si geometria
 in sicut equalitas. sicut ista notat pro resolutione sicut sicut.

41.

Afferlio ina. d. sicut localis qd seu magis papale sicut ista e sicut in ista aequatione
 seu pro sicut sicut sicut in in actum sicut et debitu legale alteri. ista post
 sicut sicut in re comunitatis. sicut ad afferli sicut ex lege sicut
 sicut de iure et sicut: sicut ista ditione per ista sicut sicut sicut sicut sicut
 qd sicut sicut in impolita ex iure qd sicut ista sicut sicut sicut sicut sicut

Handwritten text on the right edge of the page, partially cut off.

perpetua vultu castem porandi in debitorum in iure fundam et ius iuratum
Caf exigendam hoc debitorum.

Qd a heretic a rade vntsa obt. locali qd: illud ex dectis e obm locale qd alieuy
habet, qd sic a tali haberi attendit, ut oia alia ad ipum referantur huiusmodi
ontum, alqui ab habitu Cardinali. Hic ita attendit equalitas ponenda in ius iuratum
et debitorum alterius, ut oia alia in habitu huiusmodi inuenientia ad ipsam referantur huiusmodi
pripale inter huiusmodi: qd e. mem. quam solam forte qd venter collige, ex eo qd qd
egal. Hic ita factum, agator intione ponenda huiusmodi, alqui huiusmodi se huiusmodi
quiesca, prouidetur huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
illimale intendit, et la respicit, vel per eam n. solam d. quoniam a coloris huiusmodi
De etiam hoc se posita ad alterum, recte qd huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
hinc dicitur Angel. postquam huiusmodi huiusmodi qd: qd. ar. i. ostendit, differentia huiusmodi
ab alio huiusmodi huiusmodi, in eo e. qd in huiusmodi in alio huiusmodi huiusmodi ad agentem, in huiusmodi
vo huiusmodi ad alium qm agentem, huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
hinc respicit, huiusmodi ad qd debitorum alio huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
fial: De in alio huiusmodi n. debitorum alio huiusmodi, nisi huiusmodi ad aliquid huiusmodi huiusmodi
agentis, et ipse huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
vocat huiusmodi, et hoc qm e. ius: unde manifestum e. qd huiusmodi e. obm huiusmodi huiusmodi
hinc dicitur f. Doctor loco citato.

Afferre qda obm locale que huiusmodi seu obm motuum porandi equaliter e honesta
illa respicit, et huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
complet, huiusmodi ad debitorum legale huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
Ente huiusmodi debitorum legale huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
Abi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
Terminal, et huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
pensio: qm e. huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
qa Terminal huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
In et dicitur e. huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
hinc Terminal honesta, illa respicit, ex equalitate debitorum, legali respicit huiusmodi
iure activo alterius, huiusmodi e. quasi ex ead legim huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
forme e. atque huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
proportionalam in iure et debitorum: qd obm, locale que huiusmodi e. modo huiusmodi huiusmodi.

Confirmatur motuum locale et obm quo cuiuslibet virtus moralis e honesta illi
reclitudo, q per se mo a tali virtute respicit, alqui huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
debitorum legale et virtute huiusmodi per se mo respicit: qd e. honesta huiusmodi huiusmodi
aspice respicit, e. obm huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
on pioni huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi
de huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi huiusmodi

42

13

44. *suon le specialer pulari, cum aqua qui pps aut perit.*
Abi rda par, illud e' obm cui in genere, cui habetq' actu suo imatio in servit, alqui
cui habetq' spcia actu suo imatio qui e' reddere cuiq' suum in servit, illa persona e'
cui p' actum conreliit ad debitor legale alteriq', ul' per se palam e' illi e' suum
reddere, cui libelli e' fari, ad rda reddendum suu suu e' illi debitor: q' illa
persona cui e' q'ntiq' eadem conreliit suu actum, obm cui spcia e'.

45. *Abi spcia raz de obm maali illud e' obm maali aliquid habetq' in genere circa q' h'm maali*
suam e' quasi maali veritas habetq', e' circa q' de rda augimari, alqui habetq' spcia ia
veritas circa res q' e' sub debilo legali huius e' circa actum alteriq', q' e' spcia
augimari nimirum reddere cuiq' suu forma mediate circa cuiq' suu id e' res q' h'ore
anq' et debilo alteriq' tudent: e' fari dicit' et circa aliud formari aut imitari
qm' circa res huiusmodi, nisi ipsam spcia delectonem a iurisdictione q'ntile, receptonem
fructuendo: q' e' e' spcia et per se sua v'nta suu suu cuiq' debitor, qm' eterna
v'nta cuiq' debitoram persolvere ad rationem illiq' recipere q' r' q' res huiusmodi suu
p' obm maali spcia, ul' pole q' suu v'nta h'ore h'ore ad invicem ordinari, et
conferari: fari e' q' dicit' q' r' e' et ideo cum spcia ordinet ad alterum, ne circa
solum maali v'nta r' dicit' q' solum circa exterioraq' act' et res su' quodam r' dicit'
obm spcialem.

46. *Spacia ex lex h'ian citato n' solum res sed e' act' et obm maali spcia q' videri e'*
q'ra nos, qui in asertione rerum in mentem suam. R. f. d. h'ia loqui de
spcia in genere sine perfecta sine imperfecta qualis e' v'nta religio et alia v'nta
v'nta deum pietas, orga paratq', observantia orga superiore, q' h'ia p'ntem
e' spcia: n'nt p'ntem reddere par, et ideo imperfecta spcia e' cuiq' speculatio in
nobis spcia, que si n' f'ali f'ali res f'ali q'nt' res e' v'nta tale, a q' p'ntem
r' dicit' e' n'nt asertio in f'ali. v'nta si spcia si se sumat asertendo an perfectas
an imperfectas, res sine f'ali sine v'nta. v'nta e' maali spcia, si v'nta perfecta solum
spcia intendat, res solum v'nta tale, eundem obm e' spcia.

47. *Quoniam in hac scilicet de fure dicitur e' q' dicit' v'nta et legitima v'nta dicit'*
dicit' de re aliqua q'nt' sua, dupliciter, an res quodam dicit' p'ntem v'nta modo illud
illam iam coepit possidere, adcoq' ipsam rem sibi debitor et debitor habet alio
modo, ul' n' ipsam rem coepit possidere, sed de re quodam e' dicit' cum aliqua p'ntem
p'ntem f'ali, a q' dicit' n' rem ipsam, sed per personam circa huiusmodi rem sibi debitor de
debitam, et de dominio dicit' dupliciter e' in f'ali p'ntem v'nta modo, ul' v'nta boni com
p'ntem in ipsam rem possidere et possidere coepit, et dicit' in re, altero modo
ul' v'nta boni v'nta p'ntem ad in debitoram circa rem, et vocat' q'nt' ad rem. unde dicit'
q' in re f'ali p'ntem f'ali maali q'nt' q'nt' cui possidet debitor, quecumq' dicit'
q' si transit cum onere et debito: q'ra v'nta ad rem uni venditor et alteri tradi
tam n' p'ntem q'nt' employon sed possidet q'nt' dicit' e' et de hoc alibi plura
dicit' q'nt' asertionem inon v'nta p'ntem aequalitate in in actum unaq' et debitor

48. *Abi q'nt' asertionem inon v'nta p'ntem aequalitate in in actum unaq' et debitor*
aliquid in evenire p'ntem dicit' spcia, alqui in hoc casu n' dicit' obm maali

talis e ppter inchoatam debili conditionem cum inchoate ratione habuerit in se ipsum per-
 soluerit factam ppter qd in corda nra delictorum qd non se per se sua voluntate sum-
 mendi non dicitur nro e perfectio qd in executione obliq e inchoata in cl
 pro hie imperfecta n perfecta. ad 3^{am} p^{ra} p^{ra} n seruum n facta capite
 1. deservendo pro nra an perfecta ista in seruum e d^um inchoata non annoni
 in seruum debili nra in qd e qd plura obsequia n pelil sed sed fuerint
 adeoq perfecta equalibus si serua plura obsequia fuerint prestiterit.

Sing. Q^uo^o si actus ad obm ista, qd foret obm ista, alqui ius e n pt obm
 ista: qd nec salta. in p^{ri}o arg n pt e obm ista, alqui ius e arg qd e
 in p^{ri}o arg n eo qd arg per se fit ius inchoatis in an ius liquet qd a iuris consulto
 ius deserviat arg aqut e bono. C^o ius ius e obm ista e lex foret
 huius obm, lex e qd fuerit iuris ut dicitur in C. de iurisdictione, alqui lex n
 e obm ista sed prudentia qd e lex positivam partem prudentia iuris: qd nec
 ius pt e obm ista. p^{ri}o. i. qd dicitur loci ius est qd facta per divina fil ius
 an lex hura, alqui obm ista sed pertinet ad divina, non iura. Supra: ista
 principaliter subicit hura. Sed ius am h^um perdit ad hura: qd ius n e obm ista
 qd ius nec actus.

R. nec argum^{tu} nec conclusio^{es} assumptas pro argum^{tu} aliqd probare qd nos n e in as-
 serbo ista obm diximus qd quomodocumq^{ue} simpliciter qd ius in ista auctoritate e
 qd ius dem serua ac ius sum equaliter eum contra in argum^{tu} me iura lex qd bonam
 iman ius serua pro ipsa iuris prudentia iusti tradit e, n am pro iusto ius qd obm
 ista e, adeoq ius ius qd ista dicitur ius sed summo pro iusto, sed pro arte
 iusti doctrine, proinde argum^{tu} n e probale. Ad p^{ri}o ius an d^um si
 ius in sola sua latitudine e obm ista id e foret lex C. n. si ius h^um e obm
 ista qd ius dem serua ac ius sum equaliter n e qd p^{ri}o n. qd. ad seruum ex
 qua pt obm ista, id e qd ius dicitur qd obm ista e. ad alterum ius
 ius. i. qd dicitur loci ius n loqui de iure ut ius sum dicit. Sed qd ius idem foret e qd lex
 aliquid bono inq^u qd facta serua operis decencia lex divina fil ius an id e pro ius qd ius
 lex hura, sub qua solam raone seruum e illud ius ius an h^um perdit ad divina. hura
 in qd n alterum membrum ius ius n e pertinet ad divina. Et e perfecta ista in qd
 e purum hura dari n pot^{est}, qd si de hura aliqd e qd, imperfecta n dari pt qd
 dicitur ad hoc, ut hura qd pt. Sed recompenset totaliter animam ac subiectum
 ut ait s. f. hie qd. 57. ar. ad 3^{am} p^{ra} sub qua raone ius e ad divina p^{ri}o p^{ri}o.

Sectio ista
 subto Cardinali Iusticia sua remoto sum proximo.

Marginal notes on the right side of the page, including the text 'ad 3^{am} p^{ra} p^{ra} n seruum n facta capite' and other fragments of the main text.

ad dirigendum actum aliquem q' cognoscitivum n' e' dicitur iustior hoc q' recte aliqd
 cognoscimus et ideo sub' ista n' e' intellig' e' ratio, q' e' potia cognoscitiva. Sed q' iusti
 in hoc dicitur, q' aliqd recte agimus, proximum aut' remotum actus e' appetitiva:
 neque q' e' q' ista sit in aliqua d' appetitiva sicut in sublo o' est potia sic
 concludit unde ista n' p' se sicut in sublo in appetitu sensitivo inanimabili e'
 concupiscibili: q' sub' in appetitu sensitivo sicut e' q' sensu peragere n' p' quatuor
 h' ob' ista e' q' sed solum in volute, et ideo p' se dicitur istam p' actum volute
 hae s' doctor clare s'aly et Luulentor pro veritate asserit.
 Sed asserit q' ratio imo virtus q' versatur circa actus operatus exterioris subiectoni in
 volute, aliquid ista per se versatur circa actus operatus exterioris unde et eius medium e'
 medium rei; q' e' ista subiecta in volute. In variis locis dicitur s' J. in h' ob' in
 ea h' potia collocanda e' virtus, cuius actum speculativum, aliquid virtus, q' versatur circa op-
 eratus exterioris, perficiunt actus volute. Operatio aut' e' dicitur aut' imperata, dicitur
 e' actus ipsius volute, imperata e' propria eiusdem naturae q' virtus, qua regam circa
 operatus subiectoni in volute. Sed ista tenet in bonum alterius et velit reddere
 cuius suum, aliquid virtus tendentes in bonum et n' potis in verum subiectoni in volute
 bonum e' ob' e' volute; q' e' ista subiecta in volute.

56.

56. Afferlio rda ista Cardinalis remota sub' e' o' et sola naturaali q' sit capax
 medii rei. E' communis et
 p' breviter ratio s'omni idem e' sub' remota alius habet, q' e' receptivum
 aut' imitari illius sub' et p' in virt' partiali ubi sub' remota e' o' hoc p' se
 q' h'ua recipit quid referre in d'um locum, aliquid receptivum actus imati ista
 e' o' et sola naturaali capax medii rei; q' e' in p' actus imari ista e' pro-
 ponere in suum cuius habere honeste vivere et nomine eadem ut p' actus d'um rei.
 aliquid hoc solummodo p' o' et sola naturaali capax capax medii rei; q' e' in h' ob'
 n' naturaali, hae e' n' virtus moralis d'ndaral, qualem istam d'ring, sed e' iuris
 activi incapax e', q' nec libera nec legitima facultas d'um q'ire p' disponendi
 de se aliqua s'p' sua sunt de se libertatis, sunt de se t'ati et potia cogn-
 scitiva: neq' incapax medii rei, in medio rei naturaali d'cti ista q' p' se, neq'
 unum s'ere d'iscriminans virtus ista ab alia, virtus moralis, unde sicut
 s'ere medio virtus subsistere n' p' moralis, quo non ipsum hoc medium proprie
 virtus e' unde et d' in q'ni badagio virtus q' p' se medio et medium d'ndaral beati
 id e' virtus morale, ita neq' sub' remota e' p' ista natura, q' h'uius medii e' inca-
 pax, n' minus q' q' resistibile in naturaali q' p' se, solum resistibile e' n' p'
 qui naturaali capax n' e': q' naturaali q' sub' virtus ista remota sicut o' et
 sola naturaali, q' et ista e' capax medii rei.

57.

Obi uno contra asseritionem imam q' soli naturaali competunt, e' in naturaali
 proxime d'nd' subiectari, id in eo e' s'p' in sub' aliquid h' h' ista iuxta

Handwritten text on the right edge of the page, partially cut off.

aperitionem nam soli ratione nati quilibet, quod e in ratione. Ista proxime subieci
 eulari. subjuncti atque nati ratione nati e intelligi: quod ista subieci dicitur in intellectu
 Cuius in ista potentia proxime subieciari habet. Ista, sine cuius alicuique ista dari
 n pot, aliquid sine alicuique ista dari n pot, quando e in y humenique, tribuit
 nisi prius eultra debet ad hanc alicuique cognoscere quod alicui e intelligi: quod in intellectu
 ista proxime subieciari.

Si Conceptio in se pro aequi solum, subjuncti atque d. aliquid nati ratione alicui ratione
 e intelligi Cuius e ratione e intelligi. In ista Creatio deo nati ratione
 ratione dedit potentiam intellectum, cuius e res in se uel sit cognoscere abstracte et
 cogitare e abstractas proponere uolte, et uolte, cuius e res ab intellectu propo-
 sitione eligere agendo proponere, et e operari e operacionem imperare, atque
 ideo cum iura s. d. Ista obtem finit dicitur exterior, atque in ista dicitur in hoc
 quod relligenda proponere, agere, propo-
 sitione in intellectu speculante in n operante in ista: ex quo n sequitur ista n subieciari
 in ratione, quoniam e ista uolte de qua loquimur ratione potentia e. ad ista
 d. in ista potentia proxime subieciari e ista, sine cuius alicuique ista dari n pot
 a se foalr relligenda dari n pot ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot.
 in ista proxime ad alicuique sua potentia relligenda requiritur ista dari n pot. Ista n pot.
 alicuique ista foalr a se relligenda ista dari n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot.
 ad respectum istam propo-
 sitione in ista, quod n se alicuique ista relligenda ista, illa in ista e ista
 proxima habet iura s. d. sine cuius alicuique foalr relligenda dari n pot. Ista n pot.
 ad quod foalr relligenda ista per se ordinari, unde ista in ista solentur ista
 intelligi in proxima subieciari n e.

Ista ideo ueritas proxime subieciari in intellectu sicut bonitas in uolte, aliquid ista
 quod dicitur ueritas ista e in ista dicitur nati alicuique de creatio ueritas
 usquequaque: quod ista subieciari in intellectu n in uolte. Cuius iura s. d.
 ista ordinat hanc ad alterum, sed ordinare ad alterum e alicuique ista, uolte, eia
 e ista, ordinare nati, eia e ista dicitur dicitur nati in ista
 uolte: quod ista relligenda alicuique ista, proin ista eia subieciari.
 Ist ad ista s. d. huiusmodi, quod ad ista ubi ista obtem solentur arguere
 ista ad ista dicitur, quod quod uolte e appellat ratione, uolte relligenda
 ratione, quod ueritas dicitur uolte impo-
 sitione, et inde e, quod quod ista ueritas dicitur hanc s. d. ex ista in ista dicitur
 ista ueritas aut foalr aut non ueritas hanc proxime subieciari in intellectu Cuius ueritas
 in ista hanc s. d. seu relligenda ratione qua ueritas uolte dicitur impo-
 sitione. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot.
 Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot. Ista n pot.

28.

novum qm fides credenda p[ro]cipit. Ita e[st] perfectum alteritalen Jurium, quoniam
 neutrum alteri subicitur.

23. Ad d[omi]n[u]m e[st] r[ati]o filium servum et uxorem et dupliciter considerari p[otes]t, uno modo rati-
 onaliter scilicet et q[ui]ng. f[ili]one Juris una in persona et filii cum patre servus
 cum fratre et cum marito uxor; secundum e[st] q[uo]d filii vel filii idem de seruo e[st]
 uxor dicitur solo, f[ili]one Juris ita aliq[ui]s filii patris, vel et p[er] se dicitur pater.
 N[on] filii duo sunt persona, equalit[er] in et moralit[er] una in persona conueniunt:
 altero modo q[ui] dicitur in p[er] se et mater, id e[st] n[on] attendendo ad relationem et f[ili]one[m]
 Juris, sed considerando p[ro]p[ri]e q[ui]ng. h[ab]et et aut membra q[ui]ng. h[ab]et q[ui]ng. h[ab]et
 qua rati[one] p[er] se et dominium dicitur filio compellit a iure pater, seruo ab heredi
 uxor a gurgali, sub qua acceptione nec filii aliq[ui]s e[st] pater, nec uxor mariti, nec
 domini serui, sed ista tenentur persona; aliud dubio nanq[ue] e[st] filium a cura
 paterne emanipatum pater in fama et v[er]ba proprii iuris bonorum et copiam
 vno e[st] filium in familia proprium sibi sordidip[er] p[er]culum, q[uo]d castrense d[icitur] Capri
 Castrense, Item de seruo, cui maritus et alia bona a iure heredi dicitur q[ui]ng. h[ab]et
 p[er] se, uxor, cui propria et bona paraphernalia proportionalit[er] dicitur et p[ro]hibet.

24. Affertio una d[omi]ni p[er]fecta ista in d[omi]num vel d[omi]ni et d[omi]ni h[ab]et, n[on] d[omi]ni
 in d[omi]num et h[ab]et iurum. e[st] comanica p[ro]m[iss]ionum et aliorum plurium q[ui]ng. h[ab]et
 plurimos, alios in tractatu de p[ro]m[iss]ionibus rigorosem facti, f[ili]one[m] d[omi]ni h[ab]et p[ro]
 p[er] se h[ab]et negotio.

ubi in vno autho. si scripsit. et q[ui]ng. ex vno Civit[er] b. ubi fuit Corin[th]i h[ab]et
 Paulus scribit et in hoc e[st] b[on]it[er] male d[omi]ni concordant, addit[er] ex ipso in v[er]ba
 in Ch[ri]sto p[er] se qui facti e[st] rati[one] facta a d[omi]no et d[omi]ni et d[omi]ni h[ab]et et d[omi]ni h[ab]et
 vnde sic arguit q[ui]ng. p[ro] p[er] se h[ab]et p[er]fecta p[er] se, redemptio p[er]fecta p[er] se h[ab]et
 facta, ex cui[us] calice h[ab]et nos usq[ue] hodie p[er] se h[ab]et: q[uo]d e[st] Ch[ri]sti rati[one] facti e[st]
 p[er]fecta ista, equalit[er] e[st] de ista et redemptio[n]e loquit[ur] filii qui p[er] se h[ab]et
 Roman[us] scribit, et sic aut iustificati[on]e q[ui]ng. p[er] se h[ab]et p[er] se h[ab]et p[er] se h[ab]et
 et in Ch[ri]sto p[er] se quem p[ro]p[ri]e h[ab]et p[ro]p[ri]e h[ab]et p[er] se h[ab]et ad
 ostensionem ista sua q[ui]ng. h[ab]et remissionem p[er] se h[ab]et h[ab]et h[ab]et
 p[er] se h[ab]et et iustificati[on]e eum, qui ex p[er] se h[ab]et p[er] se h[ab]et. vnde facte aliud p[ro]
 gloria redemptio[n]is Ch[ri]sti iudicare n[on] p[otes]t, q[uo]d illum q[ui]ng. h[ab]et q[ui]ng. h[ab]et
 apud Deum pater p[er]fectum nolit[er] h[ab]et factum h[ab]et. q[uo]d e[st]

25. ubi rati[one] ubi d[omi]ni p[er]fecta ista, ubi d[omi]ni p[er]fecta ista, vno superabundanz p[er]
 dum in actum vni[us] q[uo]d debitor alteri in lege fundat[er] vna cum p[er]fecta
 alteritate dum iurum dum personarum, alqui p[otes]t o[mn]ia d[omi]ni in Deum vel Deum
 et Deum h[ab]et: q[uo]d e[st] in h[ab]et p[er]fecta ista d[omi]ni. n[on] q[ui]ng. h[ab]et d[omi]ni a d[omi]ni
 et a nobis ostensa e[st] in priorib[us] in d[omi]ni vno d[omi]ni in actum in Deum vel Deum
 qui creator e[st] o[mn]i[um], et cui[us] p[ro]ceptum in p[er] se h[ab]et hominib[us] lat[er]e p[otes]t mori
 infringere n[on] erubuit, atq[ue] ideo d[omi]ni debitor d[omi]ni a solo h[ab]et genere q[ui]ng. h[ab]et
 in lege dum n[ati]o[n]ali obedi[en]tia, dum p[ro]p[ri]a ex lege facta boni et mali n[on] e[st]

de e bonum de sursum e, et a Patre Luminum hoc ex infinita misericordia thes-
 auro communicatum ut ait S. Augustinus neque per hoc quod legi nomen est et verbum
 a nobis elicitur, et redat in unum, in operibus, ut recte tenetur in S. Augustinus. Deo
 legi nobis, sed sibi debitor, ut sibi agat, quod in fabricabili dignitas sua bonum fieri
 dicitur. tandem in Deum totum primum neque, ista legalis incedere et hoc e si
 fuerit aut in bonis appetitum, aut periculum viro ex parte functionis est ex ipso
 ratione patet, Deo autem teste S. Augustinus. omni est et periculum viro simpli-
 re pugnat, aut forte est, quia legi e qui sui non caret ratione et ab ipso. quod
 dicitur proinde videtur in Deum Deum, hominem qui nos redemit, velio magno solde
 unde et in a iure creationis dicitur sui. esse vni oblatum, per factum istum in-
 venire potest, si istum in Deum et hominem primum, huius e videlicet quod dicitur, e mille
 virtutibus obsequia Deo est.

88. Apperlio rda in patrem et filium, frum et servum maritum et conjugem, solum
 et duplicative simpliciter perfecta ista dari nequit. e communis cum fratre et matre.

6. Matris.
 Aliter in illos perfecta ista dari non potest, in quos nec datur aliter iurium, neque ex
 fectione iuris aliter personarum, quia in patrem et filium, frum et servum
 maritum et conjugem nec datur aliter iurium, neque propter fectionem iuris aliter
 personarum, Felig e duplicative simpliciter pars e patris et matris et iure, rda
 quoniam quod ex paterno semine procreantur, nam accipit a Patre iure, quod usque ad mem-
 brationem patria potestati plane e subiecto, et ideo est ipse ista persona, sed
 a persona patris, legaliter tamen et moraliter eadem persona censetur, quia solum ius
 filii, sed quo respicit patrem e sub potestate patris, ut adeo neque dicitur in neque
 ista persona censetur. Felig qualiter e. idem e in seruo et uxore, seruo e ista
 dicitur e, e aliquid tamen in instrumentum solum animatum ad opera domestica
 si sibi de seruo suo, ex cuius bonis et ipse aliquid censetur, fructus solum, ad longum
 in quod seruo e, dicitur in iure, et quod dicitur dicitur suo lucrari, uxor quod dicitur
 coniux e coniugium in iure rda bona domestica, ita cum marito, ut solum quod
 dicitur e, sicut duo sunt in carne una, ita duo sunt in iure uno hoc in dicitur
 quod cum solum caput sit mulieris, ut ait, ista, uxor in iure e ad ista solum
 et bonum domesticationem pertinent, iure marito sed subiecta sunt pulchra
 dicitur aliter iurium solum personarum, si quoniam in sensu proprio sed moraliter aut
 legali: quod neque in huiusmodi si simpliciter perfecta ista dari potest. sed in

89. Apperlio ista est in patrem et filium, frum et servum, solum et conjugem, solum
 perfecta ista dari neque potest, ea in dari, et in huiusmodi moraliter et iure simpliciter
 quod solum iure concessum e huiusmodi solum dominium peculiarare. ita quod dicitur
 et sibi rda pars ex ratione apperlio unde pars aliter.
 Aliter ibi perfecta ista dari potest, ubi propter aliter personarum dari potest

alibi iurum, alypny legale defitum alibi ius ad iurum atqui hoc oia iuri
 pnt in huiusmodi maali o pte sumpt. qo p... in pte primo in huiusmodi
 dar alibi personarum non patione iuris n attendunt pater p filij maritus
 et uxor nisi facti et reuoluntate sumpti nemine ungn formante duo
 pnta rualia numero dista si pte sumam ius n e personar. secundo
 dar alibi iurum ubi iuris e dar alibi qnq dar e alibi iuris ius e
 fundat in dominio, atqui in huiusmodi dar alibi qnq qo alibi iuris.
 A tandem in ptem alibi maali sumpti idem de pnta iuridicam ius iur
 cedere pt et debet legale ptem alibi iuris in alibi iuris ptem ptra
 ptem qo ptem pte paulo inferis ostender. qua am bene pnt, in qte filij
 e famulij uchi serua ius ptem et dominio infra dicit, qto de singuloru
 dominio ager, hui am ad veritatem aserit iuribus modo dicitur ptem
 e huiusmodi comedere pte dominium si maali sumam.

70.

Appetio pta dar ptem ptra in maritum et qnq rae qtrahit malit
 monialis in ordine ad ptem et reddendam debetum qnqale.
 ptem contractu ubi obligatorij obligat ex ptra ad vicariu onerij ptem
 ut dicit pte dicitur de qtrahit alibi qtrahit malit e qtrahit malit
 obligatorij atq hui adimpletio e ptra debetum qnqale reddito: qo e qtrahit
 malit ad hui onerij vicariu ptem obligat ex ptra. ptem
 alibi adimpletio qtrahit obligat ex ptra e alibi ptra, qtrahit malit
 adimpletio e vicariu debetum reddito. qo e hui reddito e alibi ptra. ptem
 in maritum et qnq in ordine ad reddendam et reddendam debetum qnqale per
 ptra dar ptra atq adco n solum qtrahit malit et ptem malit ptem alibi
 qnq n reddendo debetum qnqale reddendam qnqale, sed e qtrahit malit, unde dicitur
 ptem dista comitit, ut in malit. ex dicitur

71.

Obligatio pro parit in Confessione quoad ptem filiorum seruum uxoris bene
 Disputandum e an qtrahit malit in malit an qtrahit malit ptem facile
 e ptem malitiam specie dista in se qtrahit malit, qtrahit malit ptem
 uxor maritum in ius ptem in bonis ptem ptem et honoris, qtrahit malit
 ptem verbares iniuste dicitur malit aut quavis qtrahit malit ptem et
 qualificationem et qtrahit malit et qtrahit malit specialit malit et circumsta
 ptem mutante in qtrahit malit explicanda, qtrahit malit qm qtrahit malit
 in ptem n solum ut ptem e, sed e ut hui e ptem in in ptem et ptem
 qtrahit malit e filium qnqale qtrahit malit v ptem specialit rever
 entiam qm ptem ut ptem ptem filij malit qnqale. atq hui ptem malit
 ptem ptem de religiosis in ordine ad ius morastium et superiorum quorum aut
 filij aut serui ptem et quos specialit reverentia hui aliquid eorum ptem
 ad de hui alibi ptem

Subsectio.
Salutis quibusdam Obij contra dicta.

72

Obi uno negs in Deum et hoem purum negs in Deum et Deum hoem perfecta
 ffia dari pt: qd a.
 Obi aut Obi perfecta ffia dari n pt, ubi alterius iurium dari n pt, alqui
 negs in Deum et hoem purum ul iurium, negs in Deum et Deum Obi huius-
 modi alterius dari pt: qd a.

Obi m De Geo hae: in Dominium Chri in sua operaco e localiter sub-
 iectum dno et in abdicabili dominio qd dicitur in Creationis sermone in
 ois creata operaco ad velle hominis alqui in qd alteri e illa subtm e aliud
 et dicitur in iure creatoris: qd negs in Deum et Deum hoem dari alterius
 iurium adeoqz nec perfecta ffia

R. N. aut cum me sua pbaoy ac huius probacoem d. m. in et Dominium Chri
 in sua operacoem sibi se pbaoy et maals spectacoem e localiter subtm domi-
 nio dno C. m. in et Dominium Chri huius personaliter et qd huius e in
 huius a verbo eterno personaliter facti N. m. et d. m. alqui in qd alteri
 illa e subtm et qd huius e subiectum N. m. et d. m. in qd huius illa n e subtm
 n e dicitur in d. m. et qd. dicitur in n. 62. in et Dominium Chri dupliciter
 dno qd dicitur in huius maals et qd huius e qd huius operacoem ad quo, et si e subtm
 localiter dominio dno velle, alio modo huius et qd huius e qd huius terminati
 personalitate verbi, alqs sub hac raeo dominio dno velle subtm n e,
 hoc illud Chri sibi acquirit quasi bonum castrensium initialiter in assumptione
 carnis huius in iuribus illis qd dicitur in dno cum patris et in sermo dmi-
 cabat sibi huius partem, ex quo ad argum patet velle.

73.

Inet sibi et Dominium qd Chri in sua operacoem habuit fundari in velle creata
 velle e libera est domina sui autq, alqui velle illa eo ipso qd fit creata
 e localiter sub dominio dno velle: qd e sub huius dominio erunt operacoem
 creata velle Chri.

R. sicut ubi velle et C. et d. m. in et Dominium qd fundari in velle creata
 pbaoy sibi se pbaoy N. m. in velle creata et una cum ma raeo in supposito
 Chri huius assumptione C. m. et d. m. alqui velle creata e localiter sub do-
 minio dno velle sibi sibi se pbaoy maals et entitativum fuerit C. m. si
 fuerit sibi sibi suum personalem verum, qui e personalitate huius assumptione cam
 in sui supposito fuerit N. m. et si dno qd dicitur N. qd dicitur. n. m. in velle
 creata Chri dupliciter sibi pt qd ipse in et Dominium velle maals
 sibi et sibi se pbaoy, et huius seu qd huius terminati e personalitate verbi
 huius nam e. raeo velle in sui personam assumptione, alqs sibi velle creata

in priori auctoritate Dominio dicitur subiecta, in posteriori servatur voluntas et personalitati dicitur.

74.

Obi 2° ut possit dari alteri iurium, potest et potest dari alteri bonorum, aliqui in Deum et Deum hominem non dari alteri bonorum. quod negat alteri iurium.

in Deo nota in bonis alteri namque iurium fundari in alteritate Domini, Domini autem alteri dari non potest, ubi implicat alteri bonorum: quod in Deo ad hoc ut de alteri bonorum bona alteri non debent esse debita, aut quod ex misericordia gratia, sed debent esse debita, ut de illis disponere possit sui, aliqui bona dei homines erant misericordia gratia, illa namque bona sunt gratia sanctificationis subiecta supernaturali, hoc autem omnia dona sunt misericordia ad gratiam misericordia gratia: quod dicitur.

Obi 3° ad hunc modum in Deo bona dei homines erant misericordia gratia respectu huiusmodi mali, peccati autem ipsi operantur, ut quicquid in respectu suppositi dicitur operantur, ut quod in Deo non erat, per hoc, sed hoc in incerta, ubi personalitate subsistentis, aut potest ipsa personalitas verbi rationem terminans, cui nec gratia sanctificationis nec debita supernaturali, nec ipsa unico hypostatica gratia fuerat, sed proprie debita ut patet ex dictis.

75.

Obi 3° ad hunc modum est alteritate iurium in Deum et Deum hominem, necdum in perfecta essentia salvari potest: quod dicitur. Obi autem non sufficit ad perfectionem essentiam sola alteri iurium, sed requiritur praeterea alteri personarum, aliqui in Deo et hoc et Deo non debent alteri personarum: quod dicitur. in Deo persona dei hominis seu Christi, nec a Deo nec a persona filii reali, sed est personalitas verbi, aliqui alteri supponit distinctionem: quod in Deo hoc et Deo non debent alteri personarum.

76.

In uno alteritate personarum ad perfectionem essentiam requisitam non ita rigorese tenendam est, quasi si requireretur alteri hypostatum, sed hoc est intelligendum, quod si requiratur alteri aut hypostatum est personarum, aut naturam, et tunc duplici personalitate, personalitatem salutarum, sola est ratio cur in virtute essentia alteri personarum requiritur, quod sit verbi ad alterum ut patet ex dictis n. 221. potest autem verbi quodam ad alterum, quod dicitur utriusque, sed hypostasi, ubi lex hoc patet quod obedientia et religio et virtus sunt ad alterum, ubi in non obstante unitate hypostasi seu personalitatis perfecte obedienter, quod dicitur usque ad mortem, unde per alteritatem personarum intelligenda est alteritas et hypostatum et naturam sub eadem hypostasi existentium. unde

77.

Obi 2° in Deo negando autem ad hunc modum in Deo non sufficit alteri iurium, sed requiritur alteri personarum id est hypostatum si enim id est hypostatum et naturam

Contra dicitur...
in Deum et Deum hominem...
alteri iurium...
in Deo nota in bonis...
Domini autem alteri...
de alteri bonorum...
bona alteri non debent...
ex misericordia gratia...
de illis disponere...
bona dei homines...
misericordia gratia...
bona sunt gratia...
sanctificationis...
supernaturali...
omnia dona sunt...
ad gratiam misericordia...
gratia: quod dicitur...
in Deo bona dei...
homines erant...
misericordia gratia...
respectu huiusmodi...
mali, peccati autem...
ipsi operantur...
ut quicquid in...
respectu suppositi...
dicitur operantur...
ut quod in Deo...
non erat, per hoc...
sed hoc in incerta...
ubi personalitate...
subsistentis, aut...
potest ipsa...
personalitas verbi...
rationem terminans...
cui nec gratia...
sanctificationis...
nec debita...
supernaturali, nec...
ipsa unico...
hypostatica gratia...
fuerat, sed proprie...
debita ut patet...
ex dictis.

sub una hypostasi existentium. ^{idea} C. n. et d. m. aliqui in Deo hoc non debent alteri hanc
 personarum id est naturarum personalitatum. N. m. id est hypostasi per se habet in natura
 propria distinctam. C. n. et d. m. N. m. et q. t. reverentia pro se habet in se habet
 personam a se habet distinctam in se habet in relatione distinctam; religiose item quod personale
 veram in hoc se habet personam ad naturam divinam se habet personam propriam sub una
 personalitate assumptam et naturam humanam; et sic videtur quod sub hac una personalitate
 late non veram latet alteram naturam. ^{idea} scilicet et hanc d. et hanc in se habet
 provocante illo concilio. N. m. et q. t. qui est deus filius et hanc in se habet per unum
 quod est: ex qua alteritate et intentione dicitur et veritas asseritur per se habet ad personam
 personam requiri alteram personarum id est aut hypostasi aut naturam sub una
 hypostasi existentium. ^{idea} praeterea -

78

Dei et sic est in Deum subsistentem in natura humana et personalitatem. Verbi gratia
 Dei alteri personarum, ea in se habet in Deum patrem subsistentem in natura propria
 et Deum filium factum hanc subsistentem in natura humana, atque scilicet aliud est in se
 patris cum Creatoris, aliud in se habet filii cum creaturae, atque ideo adhuc
 verificari in se habet Deum et sic Deum et sic Deum seu subsistentem in natura propria per
 subsistentem. ^{idea} scilicet patris et Deum hanc subsistentem in natura humana per subsistentem
 verbi gratia personam alteram hanc in se habet hanc personarum, proinde adhuc per
 se habet personam in se habet in se habet in se habet in se habet in se habet in se habet in se habet
 propria et Deum hanc id est Deum subsistentem in natura humana. atque hanc in se habet
 sufficiant. De se habet in se habet et Deum hanc plura dicitur in se habet. De se habet
 ubi de rigorosa Christi substantia agemus.

79

Dei pro qua alteram personam in se habet a se habet et in se habet hanc et Deum perfectam
 se habet dari et sic. ^{idea} scilicet quod dicitur in se habet per se habet se habet in se habet
 et dari et sic perfectam se habet atque in se habet hanc et Deum atque perfectam se habet
 dicitur: quod est. ^{idea} scilicet in se habet religionis et sic se habet, atque in se habet hanc et
 Deum dicitur per se habet religionis, in se habet de se habet et Evangelio de se habet
 dicitur, nam ex se habet religionis dicitur David in se habet in se habet, ^{idea} scilicet in se habet
 sepulchrum in se habet in se habet benedictus vir se habet et Minorum Joseph vir se habet
 de qua natus est Jesus, cum esset infans voluit cavillare dimittere eam et sic in se habet
 verum et Deum perfectam atque se habet dari et sic et sic perfectam.

Dei ex se habet Paulo de se habet consummatione sui corporis gloriose et sic de se habet
 se habet dicitur bonum certamen certavi carnis gratia, de se habet reliqua reposita et sic corona
 se habet, quod reddet mihi. ^{idea} scilicet in se habet die se habet quod quasi manifeste dicitur
 in se habet et sic Paulus perfectam se habet distribuitur, futurum fore in se habet
 atque sic Paulus erat hanc per se habet se habet distribuitur perfectam se habet se habet: quod
 sic de se habet in se habet cuius dicitur in se habet in se habet per se habet se habet se habet
 in se habet et dari et sic perfectam se habet in se habet quod dicitur per se habet se habet

Iustia imperfecta in illis dicitur et Iustia perfecta. N. in Iustia Iustam N. q. ad
 m. Iustiam dico verum qm e adun Religionis e adun Iustia e. Deo dicitur
 si Iustia generalis sumat et qm imperat adq aliarum virtutum, affixta religio
 ex Iustia agitur imperfecta in Iustia e. Deo e orbis terrarum et univ. carit
 inq eig, adq oia q in us fit. unde et possibilis sit adq perfecta religioni
 ex hoc in idem habere Iustia perfecta, qm perfecta agitur in Deo et dicitur
 huius nra ponere. Caritati igit fit in lege David in Evangelio Simon et
 Joseph qd precepta Dei custodientes illud dederunt qd adhaerent qd sufficit
 ad hunc perfectum religioni pro modo infirmitatis nra excedendum, n an
 qd dederunt qm dicitur, hoc e supra huius vires dicitur dicit.
 Ad Iustiam dico merito de felici Constantino sui qm gloriandum, et fidei cor
 onam Iustia a Deo Iusto Iudice accipierem gratulamur e. I. Paulum, n h
 hoc sensu, quasi memo sui nihil. Oia bona certamina in Deum convenire, se
 bonitatis primum n. Iustiam, sed qm veracem fuisse. Iustiam gloria
 pponere. Quia sum Deum, et Iustiam inq n. h. h. Iustiam
 Deo sui, vel sicut illud dicitur qd in falsitatis condicio sua actione promittitur
 de revere ab aeterno. reg. dicit, qd dual coronam Iustiam dicit e. Iustia
 a Deum qd Iustia e, atq adq virtutum corona, corona Iustia, unde et per
 coronam Iustia citato loco aliud intelligitur n. arbitror, qm premium laborum
 et coronam virtutum, qualem oiaq promiserat advocans adq qui laborarent ut
 a se resisterent. ad obit qm reliquas a posteriori forte concurrentes in
 genua fluendas alio n. opus e, qm diligenti attentione, an filii uxori Iustia
 sumant mastr et qm membra fit comitabilis qm Iustia a Patre marito Iustia
 ad eam proprie dicitur n. h. p. Iustia aut iure p. Iustia, an vo. Iustia et redupli
 caline, qm cum Patre filio marito cum ginge et cum Iustia seruo una
 in Iustia iuris persona censet, in priori namq, seruo perfecta Iustia iusticia
 et in Patre et filio n. in posteriori.

80.

Sectio sta.

Quid sit iniuria et an quis pati possit iniuriam volens.
 Si non iniuria et iniuria consideremus quilibet in aprio e. Iustiam
 dici qm Iustiam iniuriam vo qm ius ac proinde sicut Iustia se sicut bene
 ex pte agentis, ex pte cuius fit et Iustia iniuria vo qm quasi e qm
 p. Iustia ius, in an sicut in patiente seu Iustiam suspiciente sit, in sicut
 ex pte patris iniuria erit, qm et tunc pro eadem sicut sicut funon Iustia
 et iniuria in idem penit n. sicut, sed iniuria adun et omfionem Iustia

81.

Iniuria vō passiva iuris violācia. pōtē cum omniū hūc vulnerabili solā
sūt alia inuēbili, ita bonē dī qui poterit in Injustiā mōlem et Injustiā foētā.
Injustia māaliē inuēbili violācia alteri iuris, et inuēbili omniū iustū aut
actū iniustū, saltem vō. Injustiā agit, qui cum alteri damna bona alteri
pōtē bona fide et inuēbili suo tē rati, dicit ē iniustū agit, nec tū
agit iniustū, qā bona fide et inuēbili agit qd agit. Injustia foētā etō
ē, qua quis nō in iniustū sed ē iniustū agit et dicitur pōtē prava vāta
inclinans ad violācia iuris alteri aut bona surripiendo, aut iniustū furtiua
retinendo, aut iuste qd rati iniustū nō adimplendo. breuiam dicitur
poterit habere vāta, quo quis foētā tē iuris alteri, cuius explicatio per
pendenti tē rati foētā ē.

82

Injustia huiusmodi hūc foētā hūc māaliē eodem serē modo diuidit foētā Injustia
in generalem sicut aut legalem et in partem sicut cumulatiuam et distributiua.
Defini pōtē Injustia legalis cum spōtē sūt sicut: qd sūt violācia legis in
eius respectu ad delictum boni quōs et dicitur ad pōtē dicitur pōtē cura sūt
dicitur Injustia illegalis, id ē qd legis sūt et generalis exco, qd sicut Injustia leg-
alis sicut generalis, qā dicitur vāta morales quōdammodo in sicut sicut sicut
ordinat in bonum quōs et sūt legis sicut imperat, ita et Injustia legalis etō hōis
vō legis condemnat, et hōem impellat ad vāta vāta sine discrimine ad deli-
mentum boni quōs. Injustia partilis qd parte tū bonum certo alius
persona agit sicut Injustia distributiua et cumulatiua, vnde et sicut
nōn sicut. sicut notat quōs nō ē an quis pati pōtē iniustū māle vō
qd ipsi quōs experitur iniustū persape rati et vō qd in sicut et
malum ē, sicut an quis sūt iuris sicut et pōtē qd in aliquem actum qd
rium iuris suo dicit pōtē pati foētā iniustū et iniuriam a pōtē cuius resolutione

83

Injustia tēmo sūt iuris vōley et libere sicut in actum qd rati iuris suo
dicit pōtē pati iniuriam aut iniustū foētā, ita sicut sicut. Injustia alii qd
partis, et dicitur ex regula sicut iuris in sicut ubi sicut sicut et sicut
sicut iniuria neg. dicitur. rati qd ē quasi rati sicut, foētā ē in-
iuria fieri nō pōtē nisi per foētā iniustū, alii sicut et sicut
in actum qd rati iuris suo sicut sicut sicut iuris fieri nō pōtē foētā Injustia: qd
neg. foētā iniuria. In dicitur foētā Injustia ē foētā lesio iuris alteri
aliqui nō pōtē dari foētā lesio iuris alteri illo altero iure suo libere dicitur pōtē
qd iuris sūt sicut, qui hoc suo iure dicit: qd neg. foētā Injustia. et sicut in sicut
pōtē iniuriam, in qd iuris ipsius violācia, alii absurde dicit iuris illius violācia, qui ē
qd iuris libere et vōley iure suo dicit, et quasi iuris sicut pōtē hoc casu nulla ē.

quod si quis dicitur aliquem sui iuris volentem et libere consentientem pati potest in iuriam, si in eam in communem regulam transiit, sicut et consentientem si est in iuriam, dicitur.

Ad obsequia hanc re occurrentes quascumque facultates solvendas notandum est, si non procedat de tali volente, qui sui iuris sui, id est, plenissime libera nulla lege prohibita, absque ulla excepta vi, nascitur, melius quidem, aliquid hoc se necesse non alio oia, sicut exempla per se reuocantur quorum in iuriam transiit, volentem et consentientem in quatuor sibi permissis non pati in iuriam, unde talis qui talis aut refundit aut annulat, cui respondet pupilli solent sine consensu et iuribus non est liberam plerumque ad cedendum iuri suo, aliquid talem captiorem lege prohibita in iuriam loquimur am de volente eorum qui plene sui iuris est, adeoque cuius voluntas efficaciter captiva sui iuris est, qualem nullum est solent pupilli. rursus arguitur in iuriam a sciente et consentiente utrumque accipit talem favore iniustitiam et tenet ad restitutionem. cui replicari solent, multatarii consentientem in usura huiusmodi non est plenissime liberam et ob ignorantiam usura est pretium suum solum iniuste retinere, et ob necessitatem ad promittendum pretium et usurarium intellegendum, qua absentia non sanet in eorum pretium iniustum consentientem. eadem valet ratio si dicant violenter canonem violenter adimere minantem nisi criminata sua illam redimat, reuocant largientem pati iniuriam, eam tamen consentientem in eorumdem dationem, idem famulatus tyrannidem principum pleno consensu acceptant, tamen obstante eorumdem consensu summam tamen fieri iniuriam, necesse est in huiusmodi casu violenter plenissime liberam et, ut ipse metu graui impellit, ad id, quod sibi et iuri suo retinere favore non se cogitasset, necesse est. Martyres iuri suo cedebant, sed heroico ausu comunitate etiam bonum proinde velle proferentibus bona sua et velle negabant, adeoque Martyrium non est proprii iuris voluntaria captio, sed iniuste illa tunc iniuria heroica accepta, unde facta arguitur in passibili vel protenti in iudicium et tunc est homicidium eorum qui ex de parate sibi ipsi non letum machinatur, item clerici consentientem et iuri suo cedere voluntem per se ipsos, ut eorumque consentientem marito aliter enim bonum aut dantem favore et consentientem iniuriam factam, necesse est solummodo aut unum iniustum, sed et iniuste adeoque et iniuste. At huius arguitur oppositum nullum ex his volentem hanc plenissime liberam et ad id cui consentientem lege non prohibet, necesse est huiusmodi de se, sed legem namque legem est velle et moribus. et tunc in sui per captiorem consentientem, ipse namque clericus huiusmodi in iuriam est Canonem adeoque necesse est in Canonem, et cuius lesione non sibi solum sed soli Clero iniuria irrogatur, dispensare potest longe magis iure ex canonem eorumdem obsequio cedere, necesse est maritus in auctore alieni sui iuris suo legitime consentire potest, velle et coniugium non potest a nullo iure potest a lege natura et procreato dicitur duo in carne una, unde fecit solus dei est dispensare in lege natura, quia solus est auctor natura ipsa, sicut et in principio

possi sine dno e in iis q dicitur talem concernunt, nam quicq; ita negat in
eiusmodi captione sui iuris erit proinde et pati iniuriam factam, est se q; per
pulle, neq; crimen factum uliusq; cogit.

86.

Collige pro complemento in dextra disputatoy una imo istam per se imo n e
circa pates a nemi dominandas, quales q; q; ista respectu debitoru federa
operatoy soluy q; et ad alterum ita s. q. 2. q. 58. ar. 9. ubi postq; m aseruit
istam e circa operatoy, hoc est hinc veritas ad duos aparit, imo qm ex
ipso facto ista q; e valla, cuius nomen est ad q; n fit pates. sed solum modo expellit
fensidui, pates dnt, et iteo ista n e circa pates sed semperonia et for dnt
q; et irrefutibily et conuincibily, fit circa pates. alio modo ex pte naco, q; ista
e circa ea q; fit ad alterum, n an per pates inferioris imediate ad alterum ordina
mur: et iteo ista circa pates n e. hoc s. q. ex q; et rae et veritas dntum pates.
Dixi in istam n e circa pates per se imo, et e dario q; dnt e circa pates, domi
nandas, in q; fit illi pte imperare alyq; aliarum virtum circa pates versandis no
q; alium mansuetudinis ne ex irradinala pates inae dntum proximo inferari.

87.

Collige rdo istam legem e virtum specialem, ab alia virtute istam ita colligi ex
q. q. 2. q. 58. ar. 6. ubi ista dnt q; ista pates dnt q; ista q; ista q; ista q;
dnt in s. q. q. q; multi in propriis q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
fit, n pte ubi. s. q. 2. q. 58. ar. 6. ubi ista dnt q; ista q; ista q; ista q; ista q;
Civis, sed virtus boni civis e ista generalis, per q; aliquis ordinat ad bonum
commune: q; n e eadem virtus ista generalis, cum virtute communi, sed una pte sine
alia virtute. hoc s. q. ex q; ista virtute dnt q; ista q; ista q; ista q; ista q;
et specialem difficultatem circa obm superandam e ista specialis, alqui hoc fit
ista legalis: q; n e in certa e et q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
e bonum parte q; respiciunt obm vob ista legalis e bonum commune, neq; solum
qui ordinat ad bonum parte q; q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
in ordine ad bonum q; n e ul quodlibet q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
ex pte aut n e eadem virtute, boni viri et boni Civis, q; ista q; ista q; ista q;
ordine ad bonum parte, q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
Civis, proinde specialis difficultas e remouenda per istam legalem in subo
ordinabili in bonum q; n e, ex q; ista ista legalis specialis e virtus condiscipula
ab alia virtute. e in eadem specie in virtute et subdito ista legalis,
vny e uliq; solum e feris bonum solum q; n e q; ista q; ista q; ista q; ista q;
q; n e pte imperio, sed q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
commune ferant: nec distat q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q; ista q;
ian, quomodi e difficultas n e virtute ista, sed ab ista aliarum virtum fac
titudinis ista et e maxime pates superanda fit sicut et quomodi

88

89

prudentia moderari debet, et in se sua in bonum quare ordinale superior, et in
 boni quomodi dicitur quis debet esse officium legale solum ab alio virtutibus
 n. am a officia partium dicitur
 Colligez. officium legale a conulativa et distributiva, hanc quoniam se esse
 dicitur in s. d. loco cel. ar. 7. ubi ait sicut dicitur q. praebe officium legale, quae
 ordinale bonum ad bonum commune, et alio virtute, ita et praebe officium legale, quae
 et partem quendam officium, quae ordinale bonum, circa ea q. fit ad singulam personam.
 ita s. d. s. sicut in am a forti e, q. virtute dicitur per se obia foale diversa,
 aliquid bonum quare q. respicit officia legali, et bonum partem seu privatum,
 q. respicit officia partem fit obia foale diversa: q. d. in hoc numero co,
 q. diversa fit difficultas curare bonum publicum et restituere privatum n.
 per alium alium tollenda q. officia legali si fit circa bonum quare, et partem
 si fit circa bonum privatum, diversam am huiusmodi difficultas, oiri solent
 diversa ratione foale obia, eo q. difficultas fit quaedam proprietate, et comparati
 ad agentem ut fit: sum e, q. n. eodem modo se habet in, et debet in officia
 legali et officia partem, iura e in officia partem vere et perfecte fit q. d. ita,
 n. am in officia legali, cum e totum fit sua parte, iusto dicitur e quodammodo e in parte
 e q. d. ex o. ratione diversitas in obia officia generalis et officia partem: q. d. et
 ipse officia erunt officia.
 Item in alteris partibus e sum diversitas iuris, sum diversitas cogit, iuris q. d. diversitas,
 q. officia conulativa et foale sicut in mutuo gradu in privata personae, et fit
 in iure perfecte et in re, et contra officia distributiva in iure ad rem, et in iure
 ad bona publica recte distribuenda. et cogit, et diversitas, q. officia conulativa
 bonis cogit arithmetica, distributiva vero Geometrica in sum debite
 et in alteris, ita am q. fit in et cogit differunt, et parte differunt, et parte
 e fit totum obia foale: q. d. ubi q. d. partem ratione communi tandem e partem
 q. membra dividenda alterius generis, in iure in parte dicitur et parte et parte
 partem in parte et in toto animal in genere dividenda, et qui officia generalis et
 partem fit membra dividenda officia in genere, sicut distributiva et conulativa
 et membra dividenda officia partem: q. d. tam illa q. fit differunt et parte. alij
 hae de officia et huiusmodi fit se et univ. sem de prolegomenis, q. d. officia
 Dicitur sufficient et fit.